

EXPUNERE DE MOTIVE

Bullyingul este un fenomen profund dăunător care a căpătat o largă răspândire în ultimii ani, atât la nivel conceptual, cât și la nivel practic.

Școala, în mod ideal, reprezintă un spațiu în care copilului i se oferă posibilitatea de a dobândi în siguranță cunoștințele și abilitățile cognitive necesare pentru viață și de a dezvolta relații personale cu ceilalți copii, însă, în practică, puține sunt școlile care pot asigura în totalitate acest cadru, multe fiind situațiile în care copii sunt supuși unor experiențe traumatizante care necesită intervenție terapeutică specializată.

Tocmai din cauza faptului că a devenit un fenomen răspândit la scară largă în mediul de învățământ din România, despre bullying există în mod constant dezbateri în spațiul public care încearcă să aducă la cunoștința publicului cât mai multe informații despre nocivitatea acestuia și despre efectele sale asupra tuturor persoanelor implicate.

Totuși, deși aceste discuții contemporane pot crea impresia că bullyingul este un fenomen nou, conceptul este departe de a fi de dată recentă.

Astfel, în anii '70 ai secolului trecut, psihologul de origine suedeză Dan Olweus a publicat ceea ce este considerat la nivel global ca fiind primul studiu științific asupra bullyingului asupra copiilor.

În cartea sa intitulată *„Agresiunea în școli. Agresori și victime”*, publicată pentru prima dată în 1973, Olweus definește acest fenomen ca fiind *„comportamentul negativ (neplăcut, dureros), repetat, al unui individ sau grup, îndreptat intenționat împotriva unei persoane care are dificultăți în a se apăra, în scopul destrucurării personalității acesteia, a diminuării stimei de sine și a minimalizării rolului în ierarhia socială”*.

Deși privește, în general, comportamente asimilate violenței fizice sau psihice, bullyingul poate avea și manifestări mai puțin evidente, de tipul lansării sau propagării unor informații false ori răuvoitoare sau al ignorării deliberate al unei/unor persoane.

Potrivit unui sondaj realizat în anul 2022 de Organizația Salvați Copiii, 82% dintre cei aproape 4500 de respondenți (elevi cu vârsta între 10 și 18 ani) au asistat la manifestări de bullying în școală, în timp ce 73% au fost martori ai unor asemenea situații în propria clasă.

De asemenea, jumătate dintre respondenți au admis că au fost victime ale acestui fenomen, în timp ce puțin peste un sfert dintre elevi au recunoscut că s-au aflat, cel puțin o dată, în poziția de agresori. Alte procente interesante se referă la martorii activi/pasivi ai situațiilor de bullying: dacă 84% dintre respondenți au susținut că au intervenit în favoarea victimei, o treime a declarat că a asistat pasiv la comportamente de acest tip.

Printr-o modificare legislativă care s-a produs în 2019, actul normativ cadru al educației naționale – Legea nr. 1/2011 – prevede că *„În unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise comportamentele care constau în violența psihologică - bullying”* (art. 7, alin. 1¹).

De asemenea, potrivit art. 56¹, *„în cadrul programelor de formare continuă a personalului didactic se vor introduce sesiuni de informare/teme/cursuri de perfecționare asupra problemelor legate de violența psihologică – bullying, în vederea dobândirii de competențe în identificarea acestora și a capacității de aplicare a unor strategii educaționale potrivite”*.

Tot în Legea educației naționale, a fost introdusă și definiția conceptului de *„violență psihologică - bullying”* ca fiind *„acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale”* (pct. 6¹ din Anexa Legii educației naționale nr. 1/2011).

Prin prezenta propunere legislativă, propunem completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, astfel încât copilul să aibă dreptul de a fi protejat împotriva oricărei forme de violență, inclusiv de tip bullying, așa cum a fost definită în Anexa Legii educației naționale.

Astfel, am propus ca atât copiii-victime, cât și martorii și agresorii să fie incluși într-un program individualizat de consiliere psihologică și/sau psihoterapie, în funcție de necesitățile de

vindecare a copiilor-victime și martorilor, respectiv de îndrumare emoțională a copiilor-agresori. Acest program de consiliere psihologică și/sau psihoterapie va fi dus la îndeplinire de personalul de specialitate din cadrul serviciului public de asistență socială sau direcției generale de asistență socială și protecția copilului, în urma unei/unor sesizări privind asemenea cazuri de bullying, suplimentar măsurile deja reglementate în legislația în vigoare.

Data fiind amploarea comportamentelor agresive și reacțiilor abuzive față de copii, cu efecte dintre cele mai periculoase asupra sănătății emoționale, dar și fizice, la care se adaugă, în numeroase cazuri, sentimentele de frică sau de neputință ale victimelor, vă supunem atenției această inițiativă legislativă a cărei adoptare v-o solicităm.

În numele inițiatorilor,

Rodica Boancă

Senator Alianța pentru Unirea Românilor

Tabel cu susținătorii
Propunerii legislative intitulate „Lege pentru completarea
Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului,
cu modificările și completările ulterioare, republicată”

Nr. crt.	Nume, prenume	Semnătura	Grup parlamentar
1	RONICA BOANCA		AUR
2	GEORGE SIMION		AUR
3	CLAUDIU TARZIU		AUR
4	CIOBANU VALERIU - ZIA		442
5	Busuice Andrei		AUR
6	CATANĂ ADRIAN		AUR
7	IOUȚ NEAGU		A.V.R.
8	MATEESCU SORIN		AUR
9	COSMA DORINEL		AUR
10	HELENEI EUGENI		AUR
11	Costea Adrian		AUR
12	Haugen A		AUR
13	DĂNEASĂ MIRCEA		AUR
14	ANDREI HURONIC		AUR
15	Enachi Roisio		AUR
16	Scripnic Liian		AUR
17	SORIN MIVUACIU		AUR
18	Titus RAUNESCU		AUR
19	DARIUS POP		AUR
20	AGATHEA DOREL		A.V.R.

